

Vocht in de buikholte

De buikholte is de ruimte onder je middenrif, waar onder andere je lever, milt, maag en darmen zitten. Door verschillende oorzaken kan er in de laatste fase van je leven vocht in je buikholte komen. Vocht in je buikholte heet ascites.

Wat is ascites in de palliatieve fase?

Je middenrif is een grote spier. Hij heeft de vorm van een omgekeerd soepbord. Boven het middenrif zit je borstholte, met je hart en longen. Onder het middenrif zit je buikholte, met onder andere je maag, darmen en lever. Het kan gebeuren dat er in de palliatieve fase vocht in je buikholte komt (ascites). Dat hoeft niet altijd klachten te geven. Maar het kan ook zijn dat je er veel last van hebt.

Wat merk ik van vocht in je buikholte in mijn laatste levensfase?

Vocht in je buikholte kan allerlei klachten veroorzaken, zoals:

- dikke buik
- buikpijn
- zwaarder worden
- geen zin hebben in eten
- snel vol zitten na het eten
- opkomend maagzuur
- misselijkheid en/of overgeven
- kortademigheid
- dikke enkels en voeten
- vermoeidheid
- minder goed kunnen bewegen

Oorzaken van vocht in je buikholte

Ascites komt het meest voor bij patiënten met kanker als gevolg van:

- uitzaaiingen in het buikvlies.
- uitzaaiingen in de lever
- geblokkeerde aders in de lever (door tumoren of trombose)
- geblokkeerde lymfebanen in de buik of de borst

Ascites in de laatste fase van het leven kan ook ontstaan door andere oorzaken:

- infecties van het buikvlies
- verbindweefseling van de lever (levercirrose)
- hartproblemen (hartfalen)
- te weinig eiwit in het bloed

Levensverwachting ascites

Hoe lang je nog te leven hebt, is erg afhankelijk van de situatie. Wat is de oorzaak van de ascites? Is de vocht in de buikholte nog te behandelen met medicijnen? Kun je nog palliatieve behandeling krijgen? Je arts kan je meer over jouw levensverwachting vertellen.

Onderzoek

De arts zal je eerst vragen stellen over je voorgeschiedenis (hoe het vroeger met je ging) en je klachten. Daarna word je onderzocht.

Je arts kan extra onderzoek aanraden om te kijken of je klachten echt door ascites worden veroorzaakt, en wat de oorzaak ervan is.

Extra onderzoek kan bijvoorbeeld zijn:

- onderzoek van het vocht, dat met een lange naald uit de buikholte wordt gezogen
- een echo of CT-scan

Vocht in je buikholte in de laatste levensfase: wat kan erop gedaan worden?

VOCHT IN JE BUIKHOLTE IN DE LAATSTE LEVENSFASE: WAT KAN ERAAN GEDAAN WORDEN?

Als bekend is waar de ascites in de palliatieve fase door komt, kan de oorzaak misschien (verder) behandeld worden, bijvoorbeeld door:

- behandeling van de kanker, bijvoorbeeld met chemotherapie
- een buisje in de poortader (de ader die het bloed naar de lever voert), zodat daar weer bloed doorheen kan
- opheffen van het eiwittekort
- medicijnen, zoals antibiotica tegen infectie van het buikvlies en middelen om het hart te versterken

Als de oorzaak niet (voldoende) behandeld kan worden, zal de behandeling zich op de klachten richten, bijvoorbeeld door:

- een goede verzorging van de buikhuid*
- ruime kleding dragen
- goed liggen en zitten
- vocht via een naald en een slangetje uit de buikholte halen (punctie)
- vocht via een slangetje uit de buik laten lopen (drain). In sommige gevallen blijft de drain weken tot maanden zitten (verblijfsdrain), er kan dan regelmatig vocht aflopen
- medicijnen (plaspillen)

Wat kan ik of mijn naaste doen?

Als je ongeneeslijk ziek bent, en vocht in de buikholte hebt, kun je daar zelf weinig aan doen, behalve de adviezen van je arts en verpleegkundige goed opvolgen. Neem op tijd contact op met je huisarts of medisch specialist als je buik snel dikker wordt en je er meer last van krijgt. Vertel ook tegen je arts of verpleegkundige wat je belangrijk vindt in het leven. Palliatieve zorg is niet gericht op genezing, maar op jouw welzijn. Daarbij staat jouw kwaliteit van leven voorop: wat jij belangrijk vindt in het leven en wat jij nodig hebt.

Wat zijn mijn wensen?

Als je arts je een behandeling voorstelt, hoef je daar geen 'ja' op te zeggen. Het is erg belangrijk om goed na te denken over wat jij zelf wil. Ook in je laatste levensfase. Vraag gerust naar de voordelen en de nadelen van de behandelingen. Wat weegt voor jou het zwaarst? Wat wil je wel, en wat wil je niet? Bespreek je wensen met je arts, zorgverleners en naasten. Vertel hun duidelijk wat je wilt. Dan kunnen zij jou de zorg bieden die bij jou past.